

Fokuspunkter hvis en kommunal 10. klasseskole skal ændre institutionsudbyder

I Landsforeningen af 10. klasser ønsker vi med disse fokuspunkter at bidrage med en række overvejelser og perspektiver, når en kommune overvejer at ændre udbyder på driften af 10. klasse. Punkterne er baseret på erfaringer og overvejelser fra kommuner, hvor man har været igennem processen.

Formålet med fokuspunkterne er at sikre den bedst tænkelige udbyder af den kommunale 10. klasse. Derfor kan punkterne bruges i en "grundighedsproces" hvor man på et databaseret og velovervejet grundlag skaber ændringerne. Alle ændringer kommer med en pris. De mange erfaringer som er samlet her håber vi kan være nyttige – særligt i de indledende faser – for ledere, konsulenter, politikere mm..

Start med at nedsætte en styregruppe og skab et kommissorium så overgangen ikke bliver tilfældig, men velgennemarbejdet.

- 1) Vær opmærksom på **§20 i Folkeskoleloven**: "Det påhviler kommunalbestyrelsen at sørge for undervisning i grundskolen og 10. klasse af børn og unge under 18 år, der bor eller opholder sig i kommunen, og hvis forældre ønsker dem optaget i folkeskolen, jf. § 54." Kommunerne har forpligtigelsen til at tilbyde et kommunalt 10. klasses tilbud. Dette kan løses ved at lave en driftsoverenskomst med en anden kommune såfremt man ikke ønsker selv at drifte det. Bemærk, at dette kan medføre lange transportveje og tider for eleverne – herunder udgifter til transport.
- 2) Kortlægning af **10. klasseskolens samarbejdsrelationer** – gerne visuel fremstilling. Hvordan er I placeret og en del af den samarbejdende kommunale organisation? Hvilke eksterne samarbejder har I med alle ungdomsuddannelser, erhvervsliv, idrætsliv m. fl. ? Hvordan påvirker en ændring disse samarbejder?
- 3) Indsaml nuværende **økonomisk data** vha. sammenlignelige tal (kronepris pr. almenelev og elevprisen for eventuelle specialpædagogiske tilbud). Hvad koster en 10. klasseelev? Sørg for at inddrage prisen fra ungdomsuddannelsernes taxameterordninger. Hvilke udgifter/indtægter vil særligt være påvirket af en ændring – og er det med til at øge kvaliteten i 10. klasse udbuddet?
- 4) Indsaml kvalitative data – vha. de unges **karakterudvikling fra 9. til 10. klasse**. Hvordan ser karaktererne ud efter 10. klasse? Hvor mange er ikke uddannelsesparate før og efter? Det kommunale 10. klasses tilbud skal sigte bredt i forhold til ungdomsuddannelse og FGU. Tydeliggør vha. tal, at vi arbejder uddannelsesneutralt, og at de unge har frit uddannelsesvalg – også i en ny kontekst.
- 5) Indsaml **overgangstal fra 10. klasse** til ungdomsuddannelserne – søg sammenlignelige tal med andre kommuner. Få tal fra lederkollegaer fra de andre 10. klasseskoler eller på uddannelsesstatistik.dk. I er velkommen til at kontakte Landsforeningen LA10 i denne sammenhæng.
- 6) Søg sammenlignelige tal for **antal elever i 10. klasse i hjemkommunen**. Hvor stor en andel har I med at gøre i jeres kommune? Hvor mange i jeres kommune tager 10. klasse på efterskoler eller privatskoler, hvor mange af disse elever påbegynder en erhvervsuddannelse? Hvor mange af jeres elever påbegynder en erhvervsuddannelse? Find de aktuelle landstal på UVM. Husk at skelne mellem skoletype når I indsamler. Der er 10. klasse på Efterskoler, Frie og Private Skoler, Specialskoler mm. – typisk i hver kommune. Vær obs på at søge egne tal ud af det samlede. Du kan søge på institutionsnummer.
- 7) **Personaleoverdragelse**. Der kan være stor forskel på ansættelses- og lønvilkår mellem folkeskolen og andre udbydere. Hvad siger medarbejderne til ændrede løn- og ansættelsesvilkår?

8) Hvordan kan det sikres, at den **ungdomspædagogiske erfaring, og den relationelle indsigt** bibeholdes ved en skoleovertagelse? Inddrag ledelsen i overvejelserfasen – så får I en person med indsigt, erfaring og perspektiv der kan kvalificere processen – og inddrag personalet i processen ditto – særligt hvis der er tale om en virksomhedsoverdragelse.

9) Hvordan sikres det, at den anden udbyder kan opfylde Folkeskolelovens formålsparagraf? Kommunens **tilsynsforpligtelse** – hvem varetages den af og hvordan?

10) **Husk aktørplanet og den politisk tæft.** Uanset partifarve er det vigtigt at få drøftet muligheder og konsekvenser ved en eventuel skoleovertagelse. Faglige organisationer, UU, det lokale erhvervsliv kan være mulige sparringspartnere og aktører.

11) Hvad tænker **de unge og deres forældre**? Elevråd, skolebestyrelse og et kommunalt ungdomsråd. Også gerne tidligere elever. For at kvalificere den bedst tænkelige løsning i netop jeres kommune – så er inddragelse af dem det hele handler om både rigtigt og væsentligt.

12) Hvad gør kommunen med gruppen af **de frafaldne ungdomsuddannelses- og efterskoleelever**? 10. klasseskolerne modtager en del som stopper i det påbegyndte forløb efter 9. klasse i skoleårets løb? Det drejede sig om 2500 på landsplan i 2020. De fleste lander i et kommunalt 10. klasses tilbud.

13) Hjælp **MED-udvalg og bestyrelsen** med at kvalificere høringsvar med input og data.

14) **Transparens.** De gode historier skal ud med jævnlige mellemrum. **Vær åben om processen** – også overfor civilsamfundet.

Landsforeningen af kommunale 10. klasser

Revideret januar 2024/AØ